

JEUGDZORG

10 JAAR TRANSFORMATIE JEUGDZORG

19 juni 2025 Bijeenkomst Twenteraad

Agenda

Welkom

Deel 1: Presentatie 10 jaar jeugdzorg

Pauze

Deel 2: Mooie regionale voorbeelden & initiatieven

Einde

10 jaar jeugdzorg

2015 - 2025

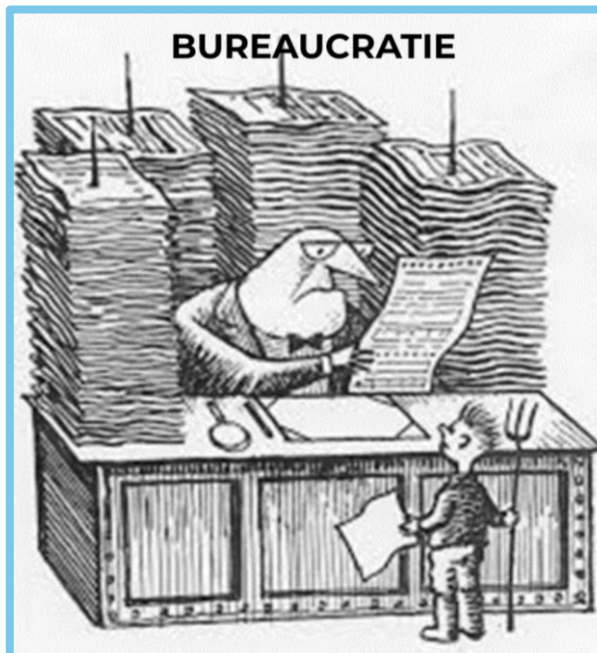
- Waarom transformatie jeugdzorg?
- Wat is jeugdzorg?
- Wat is er samen ontwikkeld?
- Hoe gaat het nu?
- Wat brengt de toekomst?

Waarom transformatie jeugdzorg?

En Claimgedrag bij burgers

Het Nederlandse systeem loopt vast

Windows

An error has occurred. To continue:

Press Enter to return to Windows, or

Press CTRL+ALT+DEL to restart your computer. If you do this,
you will lose any unsaved information in all open applications.

Error: 0E : 016F : BFF9B3D4

Press any key to continue _

Doel transformatie

DOEL

Een kwalitatief financieel houdbaar jeugdhulp stelsel, waarbij jeugdigen en hun gezin tijdig de juiste zorg / ondersteuning op de juiste plek krijgen.

HOE

- Meer preventie en ondersteuning.
- Uitgaan van de eigen kracht.
- Minder snel medicaliseren meer normaliseren.
- Integrale aanpak met betere samenwerking.
- Meer ruimte professional en minder regeldruk.

Wat	Soort zorg	Verantwoordelijkheidsverdeling 2014	Verantwoordelijkheid na overheveling 2015
1-ste lijnszorg			Gemeente
Opvoed- en opgroei­ondersteuning	Preventief	Gemeente	
Jeugdgezondheidszorg			
Licht ambulante zorg			
2-de lijnszorg			
Jeugdbescherming / gezinsvoogdij		Provincie	
Toegang (BJZ / ClZ)		Provincie / Zorgverzekeraar	
Provinciaal jeugdzorgaanbod	Curatief	Provincie	
Jeugd-GGZ		Zorgverzekeraar	
Jeugd-LVG		Zorgverzekeraar	
PGB (j-LVG/J-GGZ)		Zorgverzekeraar	
Gesloten jeugdzorg		VWS	

Wat is jeugdzorg?

Jeugdwet in het kort

De hulp en zorg hebben tot doel:

- 1) Het verminderen,
- 2) Stabiliseren,
- 3) Behandelen en
- 4) Opheffen van of
- 5) Omgaan met

de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige.

Wie mogen verwijzen naar jeugdhulp?

In de jeugdwet is vastgelegd dat er meerdere partijen mogen verwijzen naar de jeugdzorg. Dat zijn de professionals in de gemeentelijke teams, huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, rechters, jeugdbeschermers en jeugdreclasseerders.

- De rekening vanuit elke verwijzer wordt door de betreffende gemeenten voldaan.

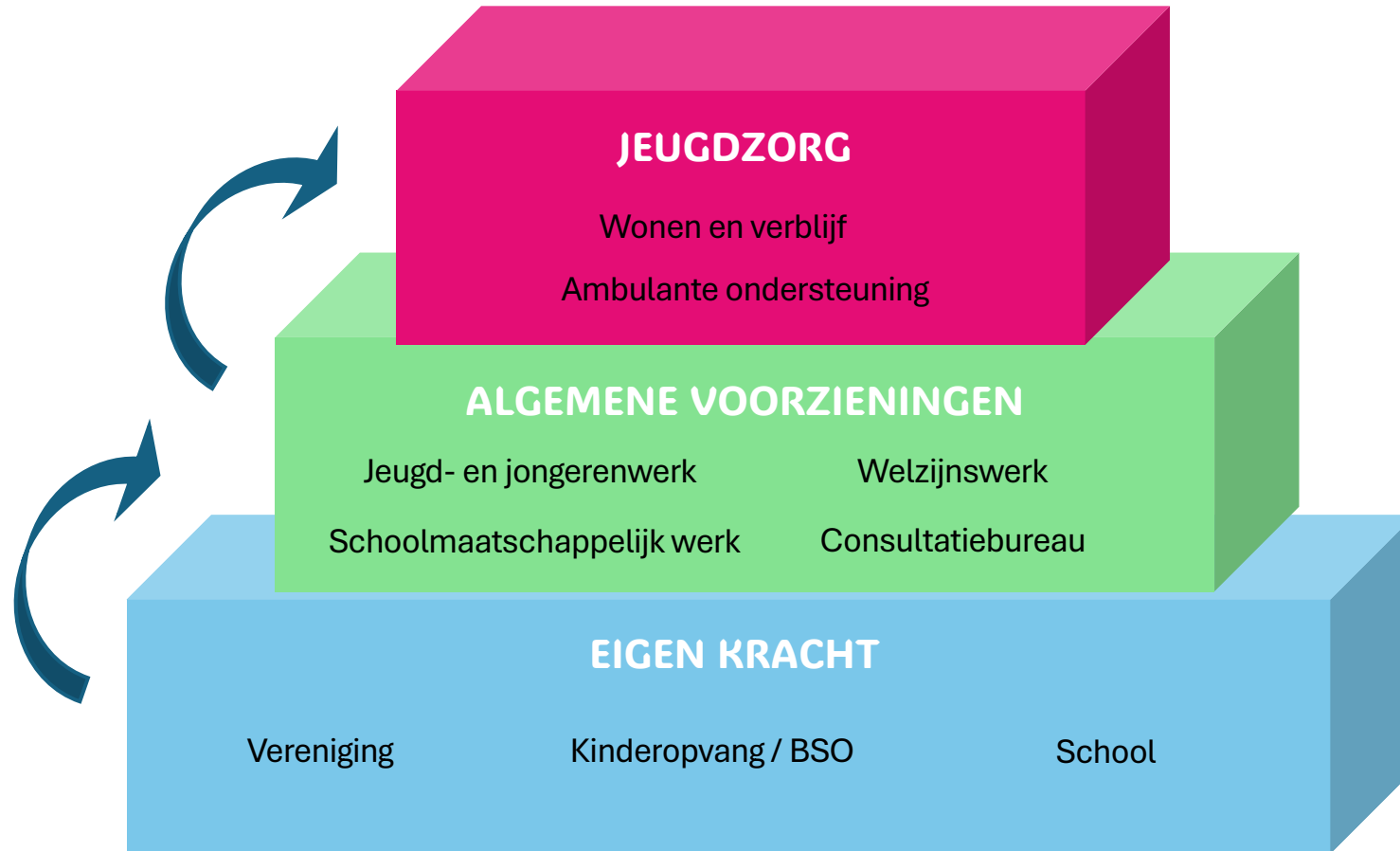

Welke zorg valt onder jeugdhulp?

Jeugdhulpplicht gemeenten

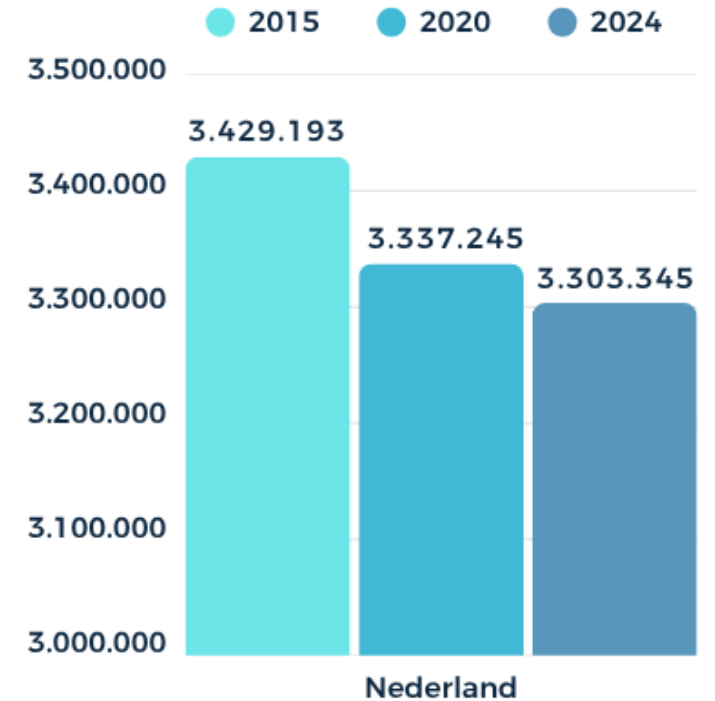
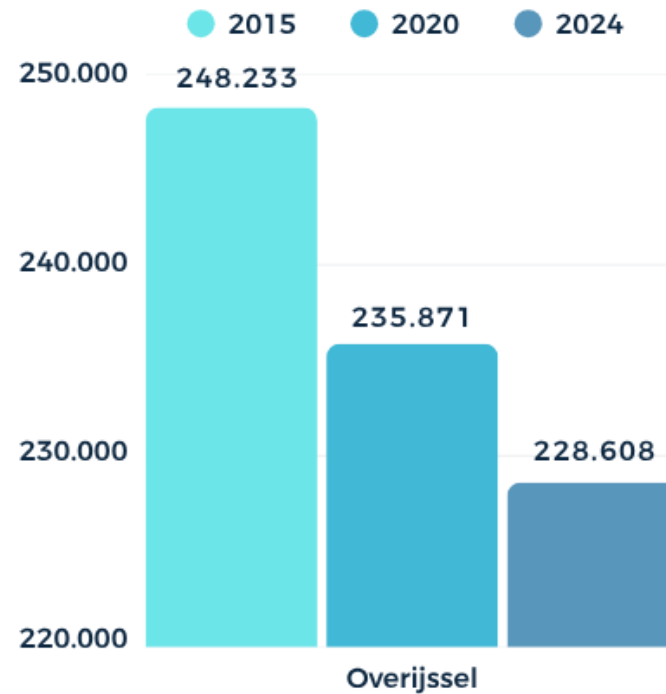
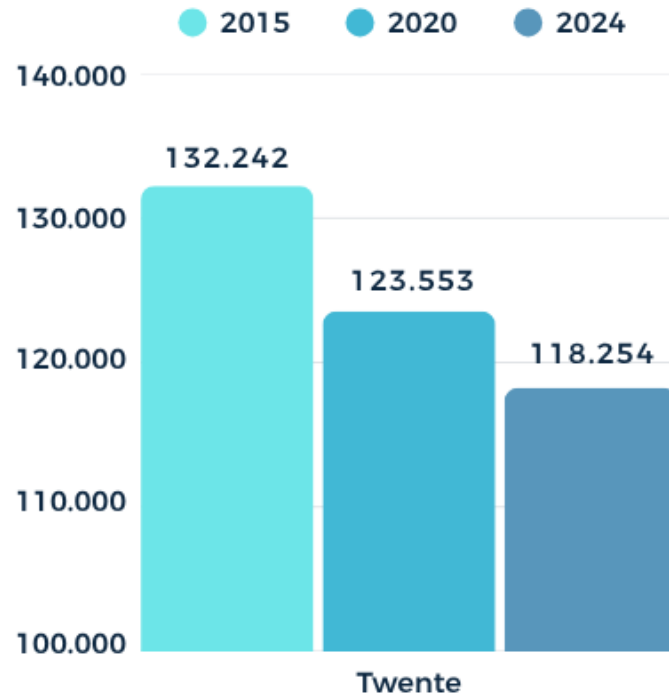
Bijvoorbeeld hulp aan huis bij problemen in het gezin, maar ook bij psychische en gedragsproblemen van kinderen en jongeren. Gemeenten hebben de plicht om jeugdhulp en ondersteuning te bieden. Bijvoorbeeld aan jongeren met een beperking, stoornis, aandoening of opgroei problemen.

De jeugdzorg piramide

Aantal jeugdigen tot 18 jaar

Cijfers CBS

Hoe staat het met de jeugd?

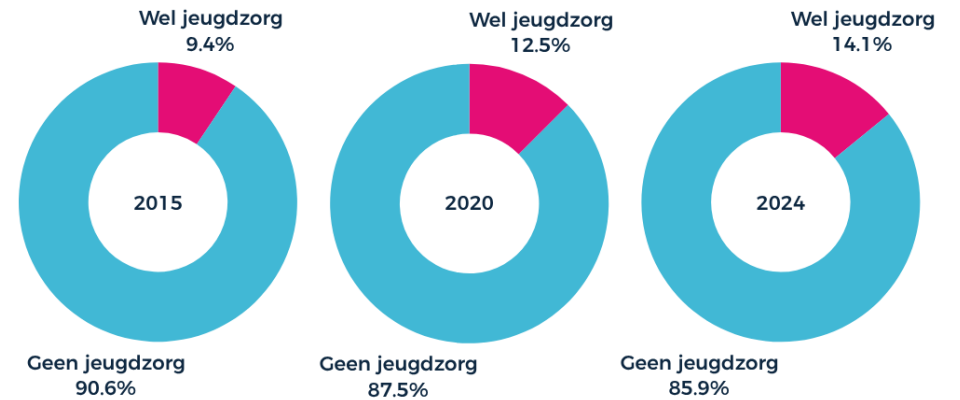
Percentage aantal jeugdigen met jeugdzorg

Cijfers CBS

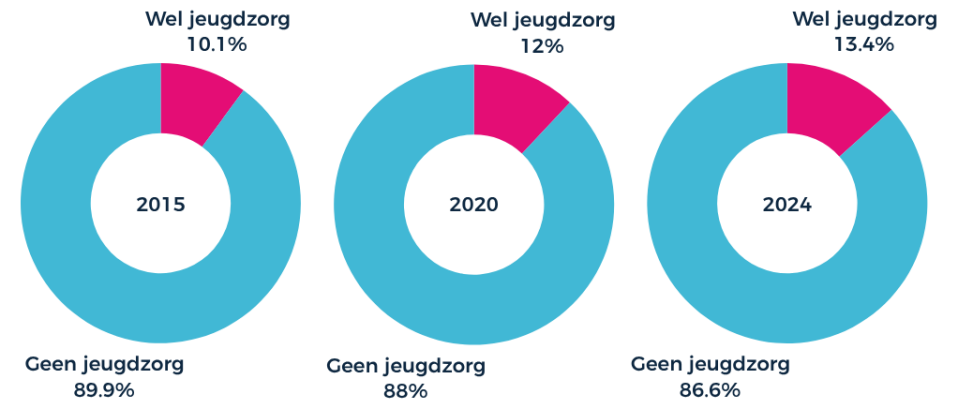
Conclusie:

In Twente, Overijssel en Nederland neemt het aantal jeugdigen af, echter het aantal jeugdigen met jeugdzorg neemt toe.

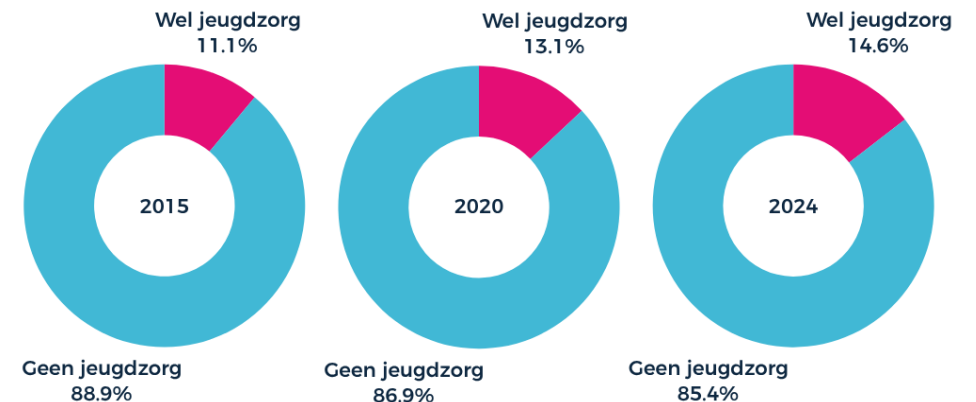
TWENTE

OVERIJSSSEL

NEDERLAND

**Wat is er samen
ontwikkeld?**

Landelijke Ontwikkelingen

- VNG startte in 2021 een arbitragezaak (“commissie der wijzen”) tegen het Rijk n.a.v. tekorten door transitie jeugdzorg naar de gemeenten met 15% korting vanaf 2015.
- Uitspraak is dat het Rijk 8 miljard structureel moest verstrekken aan de gemeenten voor de periode 2022-2026.
- 2022 akkoord VNG en Rijk voor 1,3 miljard extra uitkering vanaf 2022 met als doel vanaf 2027 met 1 miljard minder uit te kunnen.
- Om met minder geld uit te kunnen is een Hervormingsagenda (2023-2028) tot stand gekomen.
- Begin 2025 commissie van Ark: tussentijdse evaluatie op de Hervormingsagenda; rapport Groeipijn uitkomst is dat hervorming langzamer gaat dan gedacht.
- Rijksvoorjaarsnota 2025 uitstel korting 1 miljard (“ravijnjaar”) van 2026 naar 2028.

Regionale ontwikkelingen

- Regiovisie Jeugdhulp Twente 2021
- Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente
- Gezamenlijke inkoop jeugdzorg
- (landelijk) Hervormingsagenda 2023-2028

Regiovisie ontwikkeld (start 2021)

Doel:

Aanbieders, professionals en gemeenten vanuit de samenwerking de sociale basis naar een hoge plan tillen.

Hoe:

- Meerjarige samenwerkingsagenda jeugd
- Strategische visie op inkoop jeugd

Doelstelling

WAT GAAN WE DOEN?

De Samenwerkingsagenda heeft als doel om Twentse jeugdigen eerder, sneller en meer passende ondersteuning te bieden die gericht is op het hele gezin en zo thuis mogelijk. Dit wordt bereikt door de manier van samenwerken tussen onderwijs, zorg, gecertificeerde instellingen en de 14 Twentse gemeenten.

In 2022 is de Regiovisie opgeleverd. Hierin staan 8 leidende principes die omschrijven hoe we vanuit samenwerking jeugdhulp willen organiseren. De Samenwerkingsagenda is één van de uitkomsten van de Regiovisie. Lees hier meer over de Regiovisie: samen14.nl/regiovisie

ACTIELIJN 2

Onderwijs en Zorg

Doelstellingen: alle jeugdigen hebben gelijke toegang tot onderwijs. Zorg en ondersteuning zijn voor iedere jeugdige toegankelijk op school. Hulp komt naar de jeugdigen toe, zij hoeven niet zelf naar de hulp toe.

ACTIELIJN 3

Samenwerken met de Sociale Basis

Doelstellingen: we bieden de ondersteuning waar nodig. Een sterke sociale basis is de norm. Jeugdhulp is het vangnet waar de norm niet haalbaar is. De regio moet zich inspannen voor een sterke sociale basis waarin we preventief inzetten of jeugdhulp kunnen afschalen. In Twente hebben we stevige lokale teams die zelf hulp bieden.

Samenwerkingsagenda

Jeugdhulp Twente

Zo gaan we samenwerken

Kwaliteit van zorg en ondersteuning voor onze jongeren staat altijd op nummer 1. We werken op basis van gelijkwaardigheid. We streven naar een zoveel mogelijk gelijke informatiepositie van alle partners. Transformatie vraagt soms dat we buiten ons systeem moeten en kunnen denken. **Hier dragen we gezamenlijk verantwoordelijkheid voor.**

ACTIELIJN 1

Wonen, zorg en ambulantisering

Doelstellingen: geen uithuisplaatsingen meer in Twente. Ondersteuning zo thuis mogelijk bieden. Kleinschalige woonvoorzieningen ontwikkelen.

ACTIELIJN 4

Gedwongen kader/ Toekomstscenario

Doelstellingen: het aantal jeugdigen en volwassenen dat te maken heeft met ernstige bedreiging van een gezonde en veilige thuissituatie verminderen. Het vertrouwen van jeugdigen, volwassenen en professionals in kind- en gezinsbescherming verhogen. Het aantal beschermingsmaatregelen substantieel verlagen. De tijdigheid van hulp en bescherming verbeteren.

Aanpak Wachttijden Jeugd

Doelstellingen: wachttijden systematisch verkorten. Specialistische jeugdhulp door vroegsignalering verminderen of voorkomen. Sneller passende ondersteuning bieden waar jeugdigen en hun gezin centraal staan.

Gezamenlijke regionale inkoop jeugdzorg

Betreft geïndiceerde jeugdzorg

2015 tot 2018

Eén op één overgenomen vanuit het rijk

2019 tot 2022 verlengd tot 2024

Nieuw Twents Zorglandschap

2025 tot 2028

Landelijke Hervormingsagenda 2023-2028

De doelstelling is tweeledig:

- 1) Voor onze jeugdigen en gezinnen is passende en tijdige hulp en ondersteuning beschikbaar, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.**
- 2) En we bieden die hulp en ondersteuning binnen een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.**

Opgaven Hervormingsagenda

INHOUDELIJK:

1. Reikwijdte: jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen.
2. Stevige verbinding met onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid.
3. Stevige lokale teams en toegang.
4. Afbouw residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk.
5. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren.

STELSELMATIG:

1. Verbeteren regionale samenwerking en landelijke contractering specialistische zorg.
2. Eenvoudigere uitvoering en inkoop, vermindering administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerving.

AFSPRAKEN RIJK – GEMEENTEN:

1. Verbeteren inzicht in jeugdstelsel d.m.v. data en monitoring.
2. Afspraken over een meerjarig financieel kader en financieel bestuurlijke verhoudingen.

Hoe gaat het nu?

10 jaar transformatie jeugdzorg

Waar staan we nu?

1. Omslag naar meer preventie en ondersteuning

- Er is een samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente
- We richten ons op het versterken van de sociale basis en bieden ondersteuning dicht bij huis

Doorontwikkelen: Doordat kosten hoog blijven is doorontwikkelen van preventieve maatregelen nodig om zwaardere zorg te verminderen.

2. Uitgaan van de eigen kracht van jeugdigen en hun ouders en hun netwerk

- Aandacht voor normalisering. Ouders zijn en blijven verantwoordelijk voor hun kind.

Doorontwikkelen: Binnen scholen, hulpverleningsinstanties, welzijnswerk aandacht blijven vestigen op eigen kracht.

3. Minder snel medicaliseren van problemen, meer ontzorgen, normaliseren

- Er zijn mooie stappen gezet om gedrag minder snel te problematiseren
- Bewustwording in plaats van snel hulp inschakelen

Doorontwikkelen: Het vraagt een cultuurverandering. Zowel bij ouders/verzorgers als omgeving van de jeugd. Eigen kracht.

10 jaar transformatie jeugdzorg

Waar staan we nu?

4. Integrale aanpak met betere samenwerking rond gezinnen en (jeugd)hulp op maat (ontschotten en met minder kosten)

- Krachten zijn gebundeld.
- OZJT/Samen 14 is de samenwerking tussen de 14 gemeenten op het gebied van jeugdhulp.
- OZJT is het aanspreekpunt voor de overeenkomst.
- Werkwijzen zijn op elkaar afgestemd.
- Vermindert de administratieve last.
- De samenwerking biedt financiële schaalvoordelen.
- Er is veel kennis en ervaring dichtbij.

5. Meer ruimte professional en minder regeldruk

- Investeren in tijdige en passende hulp voor jeugdigen en gezinnen.
- Aanpassing in bedrijfsvoering professionals.
- Vereenvoudigen van procedures.
- Samenwerking.

Doorontwikkelen: Verder vereenvoudigen van procedures.

Wat brengt de toekomst?

Trends en ontwikkelingen

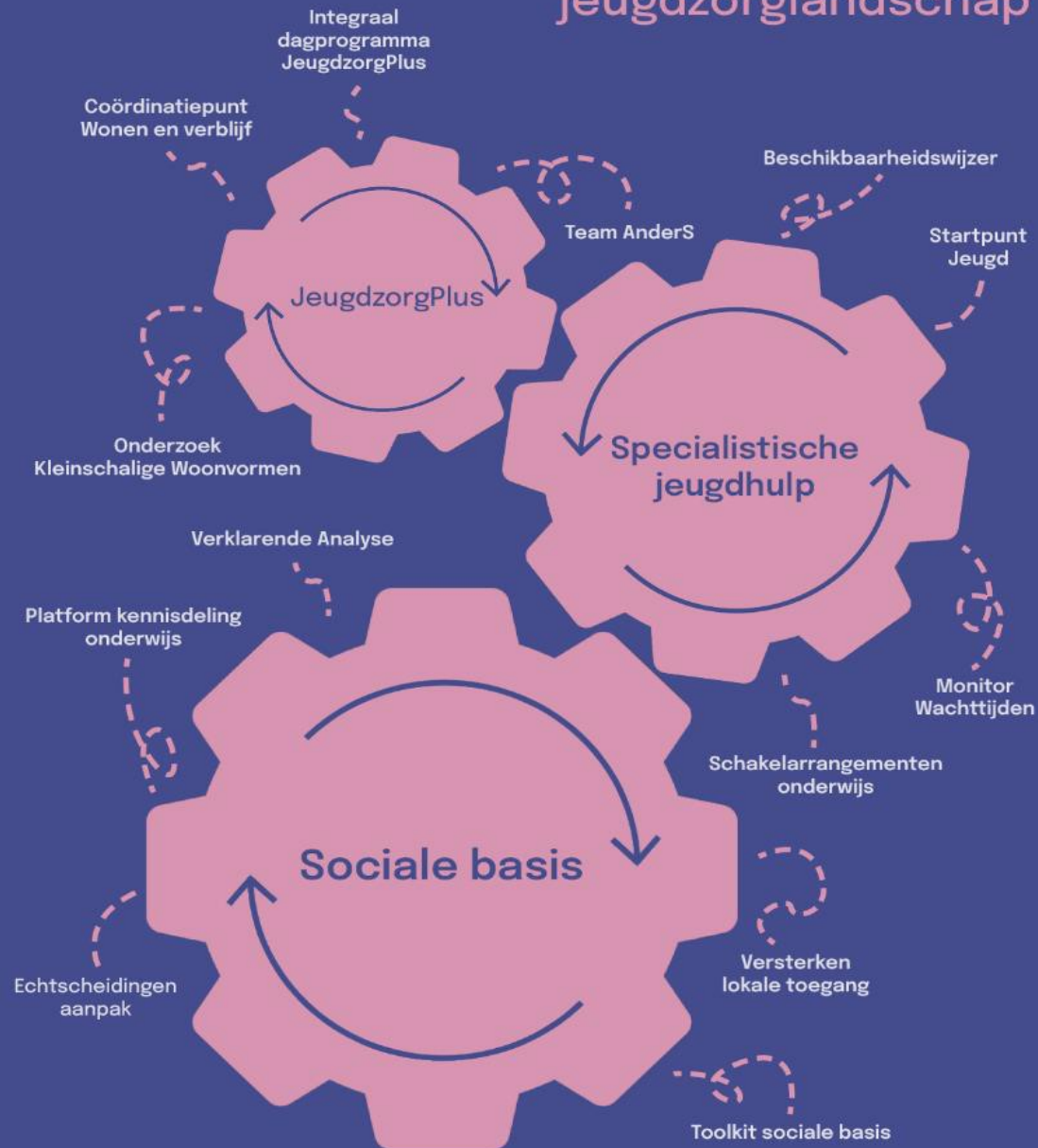
Trends

- Veranderde maatschappij
- Problematiek is complex
- Jeugdzorgkosten stijgen, aantal jongeren neemt af
- Wonen en verblijf neemt toe

Ontwikkelingen

- Normaliseren
- Afschaling wonen en verblijf
- Beweging naar ambulantisering
- Voorliggend veld verstevigen
- Inzetten op preventie

Transformatie in het Twentse jeugdzorglandschap

Waar ligt onze invloed

Regio:

- Samenwerkingsagenda.

Lokaal:

- Doorontwikkelen in samenwerking met en in het netwerk van de jeugdige.
- Doorontwikkelen in verstevigen lokale toegang (teams).
- Doorontwikkelen in preventie.

The background is a colorful illustration of a school environment. On the left, there is a red brick school building with a clock tower and a sign that says 'SCHOOL'. In the center, a doctor in a white coat and stethoscope is visible. To the right, a police officer in a blue uniform and cap is shown. In the foreground, several students are depicted: two girls are sitting at a desk on the left, writing in notebooks; a boy is in the center, looking towards the right; and a girl is on the right, holding a basketball. The scene is set against a backdrop of green trees and a warm, orange-toned sky.

Jeugd en samenleving

Jeugd raakt alle facetten van de samenleving, van publieke gezondheid en onderwijs tot veiligheid en welzijn.

Werk in uitvoering

Door in te zetten aan de voorkant (preventie) kunnen we trends eerder herkennen, waardoor we (kunnen) voorkomen dat jongeren inzet van jeugdzorg nodig hebben.

Van landelijk ontwikkelingen naar lokale initiatieven op gebied van preventie

Enkele voorbeelden daarvan zijn:

- Praktijkondersteuning huisarts Jeugd GGZ
- Scheidingstafel
- Familiehuis
- Studio 15
- Kansrijke Start
- Netwerk 18-/18+
- Meten is weten
- Speelhoes
- Thuus
- Huiskamer Jeugd
- Inzet van initiatieven die passen bij de lokale cultuur

**Dank voor uw aandacht en
veel inspiratie bij de
workshops!**
